

บทนำ

ความเป็นมาของเรื่อง

ปัจจุบันนี้การบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทยได้มีการจัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินออกเป็น ๓ ส่วน คือ ระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง ระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค ระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และจัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ออกได้ดังนี้

- (๑) องค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (๒) เทศบาล
- (๓) สุขาภิบาล
- (๔) องค์การบริหารส่วนตำบล ^๒

เนื่องจากได้มีการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินในประเทศไทยดังกล่าวมาแล้วนี้ และเพื่อให้การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นโดยเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับเทศบาลได้เป็นไปตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน จึงได้แบ่งฐานะของเทศบาลในปัจจุบันออกเป็น ๓ ประเภท คือ

- (๑) เทศบาลตำบล
- (๒) เทศบาลเมือง ^๓
- (๓) เทศบาลนคร ^๓

^๑ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๙๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๖๙ ตอนที่ ๑๖ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๕ มาตรา ๔

^๒ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๗๓ ตอนที่ ๑๑ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๐ มาตรา ๔

^๓ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๗๐ ตอนที่ ๑๔ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๕, ๗

ดังนั้นเทศบาลนครกรุงเทพในปัจจุบันจึง เป็นองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นหน่วยหนึ่ง ซึ่งมีอำนาจหน้าที่เหมือนเทศบาลนครอื่น ๆ และมีฐานะทางกฎหมายเหมือนกับเทศบาลอื่น ๆ แต่เทศบาลนครกรุงเทพมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากเทศบาลอื่น ๆ คือ

(๑) เขตเทศบาลนครกรุงเทพครอบคลุมพื้นที่ส่วนที่นับว่าเจริญที่สุดส่วนใหญ่ของจังหวัดพระนครซึ่งเป็นเมืองหลวง (Capital City) ของประเทศไทย อันเป็นที่ตั้งของพระบรมมหาราชวัง พระราชวังซึ่งเป็นที่ประทับขององค์พระประมุขแห่งชาติ เป็นที่ตั้งของที่ทำการรัฐบาล กระทรวง ทบวง กรม และสถาบันทางราชการซึ่งสถานที่เหล่านี้นับว่าเป็นศูนย์กลางการบริหารราชการในคานต่าง ๆ ของประเทศ และนอกจากนี้ยังเป็นที่ตั้งของสถานทูตนานาชาติ พร้อมทั้งวัดวาอารามและปูชนียสถานที่สำคัญ ๆ อันเป็นเครื่องเชิดหน้าชูตาแก่ชาวไทย นอกจากนี้เขตเทศบาลนครกรุงเทพยังครอบคลุมศูนย์กลางของกิจการในหลาย ๆ คานของประเทศ อาทิ ศูนย์กลางของการคมนาคม การอุตสาหกรรม การพาณิชย์กรรม ตลอดจนศูนย์กลางในคานการศึกษา และวัฒนธรรมในคานต่าง ๆ ของประเทศ เช่น ในคานศูนย์กลางการคมนาคมนั้นเป็นที่ตั้งของสถานีขนส่งหลายแห่งทั้งทางรถไฟ รถยนต์ เรือยนต์ รวมไปถึงเรือเดินสมุทร ซึ่งเส้นทางระหว่างประเทศด้วย ส่วนในคานอากาศยานนั้นถึงแม้สนามบินจะตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล แต่ที่แวะพักหรือสินค้าต่าง ๆ จากท่าอากาศยานเกือบทั้งหมดก็มักจะเข้ามาในเขตเทศบาล ในคานการเป็นศูนย์กลางทางการอุตสาหกรรมนั้นก็เป็นที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมตั้งแต่โรงงานขนาดเล็กมีเครื่องมือเครื่องใช้เล็กนอยไปจนถึงโรงงานขนาดใหญ่ เช่น โรงกลึง โรงเลื่อย โรงทำน้ำแข็ง โรงงานทำเบียร์ ไปจนถึงโรงกลั่นน้ำมัน ในคานการเป็นศูนย์กลางของการศึกษาก็มีสถานที่ให้การศึกษาดังแต่ขั้นต่ำสุดไปจนถึงขั้นสูงสุด คือ ตั้งแต่ชั้นอนุบาล ประถม มัธยม เตรียมอุดม วิชาชีพสาขาดัง ๆ และมหาวิทยาลัย ซึ่งบางแห่งประสาทปริญญาได้ถึงชั้นปริญญาเอก ในคานการเป็นศูนย์กลางในคานวัฒนธรรมนั้นก็มีชมรมนิยมประเพณีจากหลาย ๆ ท้องถิ่นที่คนจากท้องถิ่นนั้นยึดถืออยู่ และเมื่อเข้ามาอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครกรุงเทพก็ได้เอาสิ่งเหล่านี้เข้ามายึดถือเป็นหลักปฏิบัติด้วย เช่น ชาวเหนือ ชาวอีสานและชาวบึงกุ่ม เป็นต้น นอกจากนี้ชาวต่างประเทศไทยบางคนที่มาอาศัยอยู่นานและรวมกันอยู่เป็นกลุ่มเป็นหมู่ก็ได้เอาขนบธรรมเนียมประเพณีของตนมาถือปฏิบัติด้วย

(๒) ประชากรภายในเขตเทศบาลนครกรุงเทพมหานครมีลักษณะแตกต่างกันมากทั้งในด้านอาชีพ การศึกษา มาตรฐานการครองชีพ การนับถือศาสนา คือ ในด้านอาชีพนั้นมีทั้งอาชีพประเภทที่ใช้กำลังกายเป็นหลัก เช่น กรรมกร พนักงานขนถ่ายของทั้งธุรกิจเอกชนและราชการ จนถึงอาชีพประเภทที่ใช้ความคิดหรือกำลังสมองเป็นหลัก มีนายแพทย์ หนายความ นักเขียน อาจารย์ ศาสตราจารย์ พนักงานระดับบริหารของธุรกิจ เอกชนนับตั้งแต่หัวหน้าแผนกไปจนถึงผู้จัดการใหญ่ ข้าราชการระดับบริหารคือ ตั้งแต่ระดับหัวหน้าแผนกไปจนถึงปลัดกระทรวง และข้าราชการการเมือง ตั้งแต่เลขาธิการรัฐมนตรีไปจนถึงนายกรัฐมนตรี เหล่านี้เป็นต้น ในด้านการศึกษานั้นมีตั้งแต่ผู้มีความรู้ขั้นต่ำสุดคือ ชั้นประถมศึกษาไปจนถึงผู้มีความรู้ชั้นสูงสุดคือ ชั้นปริญญาเอก ในด้านการครองชีพนั้นมีตั้งแต่การครองชีพด้วยความแรนแค้นเพราะความยากจน ไปจนถึงผู้ที่มีการครองชีพด้วยความฟุ้งเฟ้อ เพราะมีทรัพย์สินมากหรือเป็นผู้ที่ร่ำรวย และในศาสนาอันมีประชากรภายในเขตเทศบาลนครกรุงเทพมหานครนับถือศาสนาต่าง ๆ กันไป เช่น พุทธ คริสต์ อิสลาม เหล่านี้เป็นต้น

ลักษณะพิเศษดังกล่าวนี้เอง จึงทำให้เทศบาลนครกรุงเทพเป็นเทศบาลที่มีความสำคัญมากกว่าเทศบาลอื่น ๆ ในสายตาของทั้งผู้มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบริหารของเทศบาลแห่งนี้ คือ นับตั้งแต่รัฐบาลโดยเฉพาะกระทรวงมหาดไทยซึ่งมีอำนาจควบคุมดูแลเทศบาลทั่วราชอาณาจักร และในสายตาประชาชนทั่วไป ทั้งนี้เพราะว่าสถาบันเทศบาลนั้นได้จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ ๒ ประการ คือ เพื่อสอนประชาชนให้เข้าใจการปกครองระบอบประชาธิปไตยประการหนึ่ง กับเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ท้องถิ่นอีกประการหนึ่ง และการที่เทศบาลนครกรุงเทพเป็นเทศบาลตัวอย่างของระบบเทศบาลของประเทศไทย การดำเนินกิจการต่าง ๆ ตลอดจนการบริหารงานของเทศบาลแห่งนี้จึงอยู่ในความสนใจของประชาชนทั่วไปดังจะเห็นได้จากมีการเขียนถึงเรื่องต่าง ๆ

^๔ เรื่องเดียวกัน, มาตรา ๗๑, ๗๒, ๗๓, ๗๔ และ ๗๕

^๕ อมร รักษาสัตย์, เทศบาลเพื่อการพัฒนา พระนคร, โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง พ.ศ. ๒๕๐๕, หน้า ๕

^๖ กระทรวงมหาดไทย, รายงานกิจการของเทศบาลประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๐ พระนคร, โรงพิมพ์บริษัทสมเกียรติ พ.ศ. ๒๕๕๑, หน้า ๑๐๓๓

เกี่ยวกับเทศบาลแห่งนี้ตามหนังสือพิมพ์รายวัน รายสัปดาห์ ตลอดจนหนังสือทางวิชาการต่าง ๆ อยู่เสมอ ๆ ดังนั้นเทศบาลนครกรุงเทพจึงต้องพยายามปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงานของเจ้าหน้าที่ และปรับปรุงองค์การในการบริหารงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพแห่งงานอยู่ตลอดเวลา และเพื่อให้ทันกับความต้องการของประชาชนภายในเขตเทศบาลที่คอยรับบริการในด้านต่าง ๆ จากเทศบาลอื่น เทศบาลต้องให้บริการตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ เมื่อจำนวนผู้คอยรับบริการหรือประชาชนภายในเขตเทศบาลมีจำนวนมาก หน้าที่ที่เทศบาลจะต้องให้บริการก็จะเพิ่มปริมาณหรือขนาดให้สูงขึ้นตามจำนวนประชาชน จำนวนประชากรภายในเขตเทศบาลนครกรุงเทพนั้นมีมากเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว มีประชากรชาย ๑,๑๕๔,๒๕๐ คน หญิง ๑,๐๘๘,๙๒๔ คน

นับตั้งแต่ได้มีการจัดตั้งเทศบาลนครกรุงเทพขึ้นในวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๐ ตามนัยพระราชบัญญัติจัดตั้งเทศบาลนครกรุงเทพ พ.ศ. ๒๔๗๙ และได้เปิดสำนักงานของเทศบาลนครกรุงเทพขึ้นในวันแรกเมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๐ จนถึงปัจจุบันนี้ เขตเทศบาลนครกรุงเทพได้

๓ เทศบาลนครกรุงเทพ, คำกล่าวเรียนเชิญนายกเทศมนตรีกระทรวงพาณิชย์เปิดการฝึกอบรมและสัมมนาพนักงานเทศบาลสามัญ ระดับหัวหน้าหน่วยงานตามแขนงต่าง ๆ พ.ศ. ๒๕๑๓ ของหัวหน้ากองการเจ้าหน้าที่ ผู้อำนวยการฝึกอบรม เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๓ จากแท่นคำกล่าวเปิดการฝึกอบรมทุกตำแหน่ง ของแผนกฝึกอบรม กองการเจ้าหน้าที่ สำนักปลัดเทศบาล

๔ เทศบาลนครกรุงเทพ, รายงานทะเบียนราษฎร, นับถึงวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๓ ของกองทะเบียนและสถิติ สำนักปลัดเทศบาล

๕ พระราชบัญญัติจัดตั้งเทศบาลนครกรุงเทพ พุทธศักราช ๒๔๗๙, ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ ๕๓ ตอนที่ ๕๖ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๗๙, มาตรา ๒

๑๐ นันทกา สุประภาชนะนันท์, วิวัฒนาการของเทศบาลนครกรุงเทพ วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๔๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๗ หน้า ๑๗

ขยายออกไปถึง ๓ ครั้งแล้ว ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๕ ครั้งที่ ๒ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๗ ครั้งที่ ๓
เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๘ ๑๑ ทำให้เขตเทศบาลนครกรุงเทพในปัจจุบันครอบคลุมพื้นที่ถึง ๒๓๘.๘๖๗
ตารางกิโลเมตร ๑๒ มีอาณาเขตซ้อน เขตการปกครองภูมิภาคของจังหวัดพระนครถึง ๑๑ อำเภอ
ดังนั้นภาระหน้าที่ต่าง ๆ ที่เทศบาลจำต้องจัดบริการแก่ประชาชนตามกฎหมายก็ยังมีมากขึ้นเป็นเงา
ตามตัว

เนื่องจากเขตเทศบาลนครกรุงเทพได้ขยายออกไปกว้างขวางดังกล่าวแล้ว การที่จะให้
ประชาชนภายในเขตเทศบาลมาติดต่อกับเทศบาล ณ ที่ตั้งศาลาเทศบาลนครกรุงเทพแห่งเดียวย่อม
จะเป็นการไม่สะดวกเพราะบางท้องที่ภายในเขตเทศบาลอยู่ห่างจากที่ตั้งศาลาเทศบาล จะคงเสีย
เวลาเดินทางในการมาติดต่อกันมาก ก่อให้เกิดความไม่สะดวกแก่ประชาชน ดังนั้นเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว
เทศบาลนครกรุงเทพจึงได้ไปตั้งสำนักงานสำหรับให้บริการแก่ประชาชนขึ้นตามเขตท้องที่อำเภอต่าง ๆ
โดยจัดส่งพนักงานจากกองที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับประชาชนไปไว้ประจำสำนักงานนี้ด้วย สำนักงานเหล่านี้
มีชื่อเรียกว่า "แขวง" เขตพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของแขวงส่วนใหญ่จะมีเขตพื้นที่รับผิดชอบ
เท่ากับเขตของอำเภอต่าง ๆ ที่อยู่ในเขตเทศบาล ดังนั้นชื่อของแขวงจึงมักใช้ชื่อของอำเภอที่อาศัย
แขวง เช่น แขวงที่ตั้งอยู่ ณ ที่ว่าการอำเภอพระนครก็มีชื่อเรียกว่า "แขวงพระนคร" ส่วนบางตำบล
ที่มีอาณาเขตกว้างขวางมีประชาชนอยู่มากก็มีสำนักงานแขวงตั้งอยู่ที่ตำบลนั้นด้วย สำนักงานแขวงที่ตั้ง
อยู่ ณ ตำบลนั้นก็มักมีชื่อตำบลที่อาศัย เช่น "แขวงสามเสน" ดังนั้นเป็นต้น ในการที่เทศบาลนครกรุงเทพ
ได้ตั้งแขวงหรือหน่วยงานย่อยของเทศบาลไว้ตามจุดต่าง ๆ ภายในเขตเทศบาลก็เพื่อคอยอำนวยความสะดวก
ความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชนอันจะทำให้ในงานของแขวงต่าง ๆ เป็นงานที่มีความสัมพันธ์

๑๑ Municipality of Bangkok, The Administration and Development of the Capital of Thailand, Bangkok, The Local Affairs Press Department of Local Administration, Ministry of Interior, B.E. 2512, p. 76

๑๒ เทศบาลนครกรุงเทพ, แผนที่แสดงเขตเทศบาล ของกองทะเบียนสถิติ สำนักปลัดเทศบาล

ใกล้ชิดกับประชาชนและบริการประชาชนได้รวดเร็วมากที่สุด^{๑๓} การทำงานของแขวง เป็นงานที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประชาชนมากนี้เอง จึงสมควรที่จะศึกษาว่าแขวงมีอำนาจและหน้าที่อย่างไร และวิธีการบริหารงานของแขวงว่าสามารถที่จะใช้อำนาจและหน้าที่นั้นให้บริการแก่ประชาชนภายในแขวงได้อย่างไรมีประสิทธิภาพแค่ไหน

ความหมายของคำว่า "แขวง"

คำว่า "แขวง" (District) หมายถึงอาณาเขตที่ใดกำหนดขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารงานโดยเฉพาะ มีการกำหนดขอบเขตหน้าที่ในการปฏิบัติงาน^{๑๔} อาณาเขตที่ถูกกำหนดขึ้นนี้เกิดจากการแยกพื้นที่เขตการบริหารใหญ่ออกเป็นพื้นที่เขตการบริหารย่อย ๆ หลาย ๆ อาณาเขต ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์และความสะดวกในการบริหารงาน ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายของคำว่า "แขวง" ไว้ว่าเป็นคำนาม หมายถึง ตำบล เขต แคน ส่วน ฝ่าย ข้าง^{๑๕} ดังนั้น คำว่าแขวงในวิทยานิพนธ์นี้ จึงหมายถึง เขตการบริหารงานของเทศบาลนครกรุงเทพที่ถูกแบ่งออกเป็นเขตย่อย ๆ หลายอาณาเขต เขตย่อยเขตหนึ่งก็คือ แขวงหนึ่ง แต่ละแขวงจะมีสำนักงานแขวงตั้งอยู่เพื่อเป็นศูนย์การบริหารงาน มีเจ้าหน้าที่ประจำแขวง และเจ้าหน้าที่เหล่านั้นก็จะมีอำนาจและหน้าที่ดำเนินการกิจการต่าง ๆ ภายในเขตของแขวงนั้นตามตัวบทกฎหมายต่าง ๆ และตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้นั่งบัญชาชั้นสูงขึ้นไปตามสายงานในเทศบาลนครกรุงเทพ

^{๑๓} เทศบาลนครกรุงเทพ, คำกล่าวเรียนเชิญนายกเทศมนตรีกระทำการพิธีเปิดการฝึกอบรมและสัมมนาพนักงานเทศบาลสามัญ ระดับหัวหน้าหน่วยงานตามแขวงต่าง ๆ พ.ศ. ๒๕๑๓ เรื่องเดิม

^{๑๔} J. Coulson & others, Oxford Illustrated Dictionary
Great Britain, Oxford University Press 1965, p. 233

^{๑๕} พระยาอนุমানราชชนและคณะ, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ พ.ศ. ๒๕๔๓
พระนคร, พิมพ์ที่โรงพิมพ์ศูนย์การทหารราบ พ.ศ. ๒๕๑๑, หน้า ๒๑๓

การสำรวจเรื่องที่จะศึกษาและผลงานวิจัยที่ได้กระทำมาแล้ว

จากการเข้าไปสังเกตการณ์ภายในแขวงต่าง ๆ ของเทศบาลนครกรุงเทพ จากประสบการณ์
ในฐานะที่ผู้เขียนเคยดำรงตำแหน่งสารวัตรสุขาภิบาล^{๑๖} และได้ประจำอยู่ที่หน่วยงานสุขาภิบาลของ
แขวงสัมพันธวงศ์ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๐๗ - ๒๕๐๘ และแขวงพระนคร ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๐๘ -
๒๕๑๐ จากการที่ใคร่แต่ตั้งให้เป็นเจ้าหน้าที่ในการเตรียมการและดำเนินการฝึกอบรมและสัมมนา
พนักงานเทศบาลระดับหัวหน้าหน่วยงานตามแขวงต่าง ๆ^{๑๗} และจากการศึกษาเอกสารของทาง
ราชการที่เกี่ยวข้องกับกิจการของแขวงก่อนที่จะเริ่มเขียนวิทยานิพนธ์นี้พบว่า เรื่องการบริหารงาน
ของแขวงเทศบาลนครกรุงเทพนั้น ผู้เขียนพบว่าควรจะต้องศึกษาและวิจัยถึงการจัดองค์การ
การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานในหน้าที่ของแขวงในด้านต่าง ๆ ทั้งหมด

วัตถุประสงค์และขอบเขต

ในการวิจัยเรื่องการบริหารงานของเทศบาลนครกรุงเทพนี้ ผู้เขียนได้วางวัตถุประสงค์
ในการวิจัยไว้ดังนี้

(๑) เพื่อศึกษาถึงอำนาจและหน้าที่ของแขวง ซึ่งเป็นหน่วยงานย่อยของเทศบาลนครกรุงเทพ
ว่ามีการบริหารงานอย่างไรบ้าง และการบริหารงานนั้นถูกต้องตามหลักวิชา และสอดคล้องกับหลักการ
หรือนโยบายในการอำนวยความสะดวกในการให้บริการแก่ประชาชนในเขตเทศบาลอย่างไรหรือไม่

(๒) เพื่อศึกษาข้อเท็จจริงและพฤติกรรมในการบริหารงานแขวงของเทศบาลนครกรุงเทพ
ในปัจจุบันว่ามีประสิทธิภาพ (efficiency) แค่ไหน เพียงไร และมีข้อบกพร่องอย่างไรบ้าง

^{๑๖} เทศบาลนครกรุงเทพ, คำสั่งบรรจู้ที่ ๑๘๘/๒๕๐๖ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๖
จากแผนทะเบียนพนักงานประจำ ของแผนกทะเบียนประวัติ กองการเจ้าหน้าที่ สำนักปลัดเทศบาล

^{๑๗} เทศบาลนครกรุงเทพ, คำสั่งแต่งตั้งที่ ๕๔๔/๒๕๑๓ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๓
จากแผนการอบรมและสัมมนาพนักงานเทศบาล ของแผนกฝึกอบรม กองการเจ้าหน้าที่ สำนักปลัดเทศบาล

(๓) เพื่อเสนอขอแนะนำในการปรับปรุงและแก้ไขปัญหา และข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการบริหารงาน ตลอดจนการจัดองค์การของแขวงของเทศบาลนครกรุงเทพฯ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

นอกจากเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาสำหรับปริญญามหาบัณฑิตแล้ว คาดว่าผลวิจัยอันนี้

(๑) จะเป็นประโยชน์สำหรับเทศบาลนครกรุงเทพฯ ในการที่จะนำไปใช้ในการแก้ไขและปรับปรุงการบริหารงานของแขวงให้ประสิทธิภาพ (efficiency) และได้ประสิทธิผล (effectiveness) มากยิ่งขึ้น เพื่อจะได้สนองนโยบายในการอำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชนในเขตเทศบาลนครกรุงเทพฯ ได้สมควรตามมุ่งหมาย

(๒) จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติงานตามแขวง ในอันที่จะปรับปรุงการปฏิบัติงาน การประสานงานและการให้บริการแก่ประชาชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๓) จะเป็นการเพิ่มเอกสารทางวิชาการในการปกครองท้องถิ่น (Local Government) และการบริหารงาน (Administration) ให้มีมากยิ่งขึ้นอีก

วิธีดำเนินการค้นคว้าและวิจัย

(๑) จากเอกสาร (Documentary Research) โดยจะพยายามค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร วารสารต่าง ๆ เช่น กฎหมาย ระเบียบและคำสั่งที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

(๒) โดยการออกแบบสอบถาม (Questionnaires) พนักงานเทศบาลที่ประจำตามแขวงของเทศบาลนครกรุงเทพฯ เพื่อหาข้อมูลบางประการ และการสัมภาษณ์ (Interview) เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

(๓) โดยการเข้าไปสังเกตการณ์ (Observation) การปฏิบัติงานของแขวงเพื่อจะศึกษาพฤติกรรมในการปฏิบัติงานในคานต่าง ๆ

เค้าโครงวิทยานิพนธ์

นอกจากหน้าที่ที่กล่าวมาแล้ว การเสนอเรื่องในลำดับต่อไปของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นดังนี้
บทที่ ๑ เป็นการเสนอเรื่องทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับเทศบาลนครกรุงเทพ อาทิ กำเนิดของ
เทศบาลนครกรุงเทพ หน้าที่ของเทศบาลนครกรุงเทพ จำนวนประชากรภายในเขตเทศบาลนครกรุงเทพ
การขยายเขตเทศบาล การเพิ่มภาระหน้าที่ของเทศบาล การเพิ่มจำนวนพนักงานเทศบาล การขยาย
ตัวของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อเป็นการชี้ให้เห็นถึงความจำเป็น และที่มาของการบริหารงานในรูป
แขวงของเทศบาลนครกรุงเทพ และเพื่อความสะดวกในการที่จะทำความเข้าใจเนื้อหาของบทต่อไป

บทที่ ๒ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดองค์การของแขวง อาทิ เรื่องฐานะของแขวง หน่วยงาน
ภายในแขวง ตำแหน่งของพนักงานภายในแขวง สายการบังคับบัญชา ตลอดจนการประสานงาน
ภายในแขวง และในสรุปท้ายบทจะชี้ให้เห็นถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นต่อไป

บทที่ ๓ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลของแขวง จะได้กล่าวถึงพนักงาน
เทศบาลประจำแขวง การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ให้ดำรงตำแหน่งตามแขวง การมอบอำนาจหน้าที่
การย้าย การพิจารณาความดีความชอบ การส่งเสริมสมรรถภาพ การบำรุงขวัญ วินัยและการ
ลงโทษ และการย้าย พร้อมกันนี้ในท้ายบทก็จะได้สรุปชี้ให้เห็นถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นต่อไป

บทที่ ๔ เป็นการเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานในหน้าที่ของแขวง
ซึ่งได้แก่เรื่อง อำนาจหน้าที่ของหัวหน้าแขวง การบริหารงานด้านการควบคุมการก่อสร้างอาคาร
การบริหารงานด้านการทะเบียนท้องถิ่น การบริหารงานด้านการสุขาภิบาล การบริหารงานด้าน
การศึกษา และการบริหารงานด้านการจัดเก็บรายได้ของแขวง และในท้ายบทก็จะเป็นการสรุป
ชี้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นต่อไป

บทที่ ๕ เป็นการนำเอาปัญหาที่เกิดขึ้นในบทก่อน ๆ ทั้งหมดมาพิจารณาเสนอแนะแนว
ทางในการแก้ไขข้อบกพร่องของปัญหาเหล่านั้นและสรุป

เค้าโครงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ที่เสนอไว้ทั้ง ๕ บทนั้นจะเห็นว่าบทที่ ๑ - ๔ นั้น เป็นบทที่
เสนอเรื่องราวทั่ว ๆ ไปซึ่ง เป็นข้อเท็จจริงที่มีอยู่ในเรื่องเกี่ยวกับการบริหารงานของแขวง
เทศบาลนครกรุงเทพที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้ (ปี พ.ศ. ๒๕๑๔) การศึกษาข้อเท็จจริงในแต่ละบทนั้น
ผู้เขียนก็จะพยายามค้นหาปัญหาซึ่งจะทำให้กระทบกระเทือนถึงประสิทธิภาพในการบริหารงาน
หรือเป็นสาเหตุที่ทำให้การบริหารงานของแขวง เทศบาลนครกรุงเทพไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร
และปัญหาที่ผู้เขียนค้นพบก็จะนำเสนอไว้ในสรุปท้ายบทของแต่ละบท ส่วนในบทที่ ๕ นั้น เป็นการ
นำเอาปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมาวิเคราะห์เพื่อหาทาง เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาคือไป.